

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Fogolyörizet és fogolykiséret.

Irta: Argus.

(Vége.)

A fogolykiséret szintén a fentebbi okokból, éppen oly fokozott, sőt fokozottabb éberséget követel, mint a fogolyörizet. A fogolykiséretnél a csendőr egyszersmind fogolyörizetet is teljesít. Itt tehát még a legkisebb mulasztás is jobban megboszulja magát. Mert nem minden fogoly számítható azon közveszélyes egyének közé, nem is mindet terheli oly súlyos büncselekmény, hogy ellené szökési kísérlet esetén, ha visszatartására más mód nem léteznék, lőfegyvert lehetne használni.

Egy kisebb büncselekménnyel, például lopás, csalás, súlyos testi sértés vétségével stb. vagy valamely súlyosabb természetű kibágással terhelt vagy ilyennek elkövetésén tettenért kóborczigány vagy beigazoltan csavargásban élő más egyén, a törvények és utasításaink értelmében, okvetlenül elfogandó, illetőleg örizetbe vendő és az illetékes hatóságnak átadandó. De ilyenek ellen csupán azért, mert a kíséző járőr figyelmetlenségét vagy mulasztását felhasználva, megszöknek és visszatartásukra más mód nem létezik, lőfegyvert használni még sem szabad.

A csendőrnek ugyanis ilyen fegyverhasználatnál az illető szökevény közveszélyességét, mint a fegyverhasználat jogosságát igazolandó legfontosabb körülményt, okvetlenül bizonyítani kell. Mert ha ezt nem tudja bizonyítani, akkor ahhoz képest, hogy könnyebb vagy súlyosabb természetű sérülést vagy éppen halált okozott fegyverhasználatával, fegyelmi fenyítésnek vagy hadtörvényszéki elítéltetésnek teszi ki magát.

Ennélfogva a súlyosabb büncselekménnyel terhelt fogoly, kóbor cigány vagy csavargásban élő más egyén, mindig megbilincselve kísértessék. És pedig, ha egy egyén kísértetik, ezt a csendőr nemcsak, hogy megfelelő közlőre kövesse, hanem füzölánczat a kézibilincshez mindig fűzze hozzá s azt a járőr-vezető és másodcsendőr felváltva fogva kísérik a foglyot. Két vagy több fogollyal a kézibilincs és füzölánczettel való összefűzés elég biztosnak látszik ugyan, de csak abban az esetben, ha a bilincselés helyességéről időközönként meggyőződünk.

Szükséges ez azért, mert volt már rá eset, hogy az így összefűzött foglyok, mert a járőr, a bilincselést és

összefűzést beigazoltan kellő alaposággal végezvén, tovább nem törődött velök s időközönként a bilincselést meg nem vizsgálta, alig egy félórai menet után, éppen a kir. ügyészség kapujában, mikor már a kaput is kinyitották bevonulásokhoz, ugrottak szét a kísézől járőr elől és az ekként meglepett járőrnek és a segítségül hívott börtönőröknek, az alkalmazott lőfegyver használat daczára is, csak bármat sikerült elfogni a 13 kóbor cigány közül; a többi megszökött és egyik-másik a bilincset is magával vitte.

Hogy tehát ilyen eset elő ne forduljon, mindig köteleességévé kell tenni a fogolykiséző járőrnek, bármily alaposan végezte is a bilincselést és összefűzést, hogy a köteleességszerű éber felügyelet mellett, a kíséreti idő tartamához képest, utközben kétszer-háromszor vagy a szükséghez képest többször is, alaposan vizsgálja meg a bilincselés és összefűzés állapotát.

Különösen ajánlatos ez a gyakori megvizsgálás folyók partján hegyes-, erdő- és cserjés vidékeken, kukoriczablák, nádasok, szőlőskertek közelében és községekben való meneteknél, mert ezek mind olyan helyek, ahol a megugrott fogoly az üldöző elől hamar eltűnhetik és elfogása vagy lőfegyverhasználattal való visszatartása is sikertelennek tekinthető.

Kocsin való kíséreteknél, a csak a kezén megbilincselte fogoly mindig a kocsi háta mögé, de nem az ülésre, hanem a kocsi aljdeszkájára ültetendő, hogy a hátsó ülésen ülő járőr által folytonosan szemmel tartható legyen. E mellett úgy intézkedjék a járőrvezető, hogy a kocsi az indulásnál való felszállásnál utolsó, a megérkezéskor való leszállásnál pedig mindig első legyen.

Ha vasuton teljesítették fogolykiséret, először is arra kell törekedni a járőrnek, hogy lehetőleg külön kocsi-szakaszt kaphasson. A fogoly a járőr tagjai között szállittassék be úgy, hogy elől a másodcsendőr, utána a fogoly s végül a járőrvezető szálljon be; míg a leszállásnál, ugyancsak magok között engedve a foglyot, már a megfordított sorrendben szálljanak le.

A sorrendnek ekként való betartásánál azonban sokkal fontosabb, hogy a járőr a vasuton való utazás alatt el ne aludjék, a foglyot magára ne hagyja, hanem egyikük mindig mellette, másikuk pedig vele szemben ülve — folyton figyelemmel tartsák, nehogy az ablakon vagy ajtón át, szökési vagy öngyilkossági szándékkal leugor-

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertész-műve. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legjobban képes a legyűzöttékét át nem olvasni, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

hasson a vonatról. Ha természeti szükségét végezni akarja s kikéredzkedik, oda a járőr egyedül el ne bocsássa, hanem vele menjen s az ajtót — míg dolgát végzi — tartsa nyitva. Szükséges ez a fokozott elővigyázat azért, mert számtalan fogolyszöktetés történt már a vasuti kocsai ajtaján vagy az árnyékszék ablakán keresztül, a robogó vonatról való kiugrás mellett.

Különösen a lassu járatu helyiérdekű vonatokon kell szigoruan ügyelni, mert arról az élet és testi épség minden veszélyeztetése nélkül megkockáztathatja a fogoly a megszökést, s ha a járőr nem elég ügyes, nem elég óvatos és körültekintő, rendszerint — sikerrel.

Volt már rá eset, hogy az ilyen vicinálison kísért kóbor cigánynő, a járőr figyelmeletlenségét felhasználva, leugrott a nyílt pályán robogó vonatról s a járőrvezető bűnössége tudatában utána. Egyiknek se történt semmi baja. De a nőnek, bár a járőrvezető lőfegyverét is használta ellene a kiugrás után, a vonat is megállott, és a másodcsendőr járőrvezetője segítségére jöhetett, mégis sikerült eltűnni a vonat mentén elterülő kukoriczásban s nem is tudták többé előkeríteni.

Ilyen és ehhez hasonló hibáknak s a más kárán tanul az okos elve mellett való kerülése tehát, csak előnyére lehet a csendőrnek.

Nagyon természetes, hogy a szolgálatát teljesítő és annak szabályszerűen való teljesítéséért mindenben felelős járőrnek saját belátására van bízva, hogy foglyát miként bilincselje meg s miként őrizze és kísérje. Neki kell a tartóztatott veszélyességét vagy megbízhatóságát ismerni; neki kell tudni azt, hogy melyik fogollyal szemben tehet bizonyos határig menő kivételt és melyikkel szemben nem. Elbizakodni azonban sohasem jó. Annak rendszeren kárát vallja az ember.

Az őreparancsnoknak azonban minden körülmények között kötelessége járőreit a követendő magatartásra oktatni és figyelmeztetni. S különösen a más járőrök által elfogott vagy valamely hatóságtól átvett fogoly őrizetére vagy kíséretére kirendelt járőröknél ne mulasztja el ezt, nehogy az esetleg előforduló szökés vagy öngyilkosság esetén is bűnül felrovassék.

Testületünknek több mint egy negyedszázados mult van már a háta megett, szóval kinőtt már a gyermekcipőkből.

Alig képzelhető el tehát olyan eset, a mire e hosszú küzdelmes idő alatt példa netörtént volna. És ezek megfelelő oktatólagos vagy szabványos parancsok alakjában vagy szájhagyomány folytán, mind tudomására jutottak a csendőrnek is.

Elvárható tehát, hogy mindazokat, melyek a multból követendő példa gyanánt eléje állítottak: ernyedetlen kitarással kövesse; — azokat pedig, a melyek elriasztó példa gyanánt közöltettek vele: szigoruan kerülni töre-

kedjék. Mert csak így leszünk képesek testületünk eddigi jó hírverét és a beléhelyezett bizalmat fentartani és erősíteni.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy bérgyilkosság kiderítése.

Irta: Máthé Miklós törzsrőmester.

A gyilkosság többféle faja körül bármelyik is megrendítő hatással van az emberiségre. S vezesse bár a gyilkost e tetteire — emberi felfogás szerint — a jogos bosszú, vagy kövesse el a gyilkosságot rablási szándékából, vagy féltékenységből, vagy bármi más okból, a nagyközönség egyaránt megvetéssel sújtja őt. De mégis legjobban megveti a bérgyilkost. Meg is érdemli.

Igaz ugyan, hogy egyik-másik, állatias érzésű ember pénzért mindenre képes. De ahhoz, hogy egy ember valakit, a ki iránt sem olthatatlan bosszút, sem bármi okból gyűlöletet nem érez, sem annak vagyonára jogtalanul nem áhitozik, csupán egy bizonyos ígért vagy előre adott pénzösszegért meggyilkoljon: — ahhoz már a legzínikusabb felfogás, a legnagyobb elvetemültség és vadállatias természet szükséges.

Sajnos, akad ember ilyenre is.

*

Az 1898. év szeptember havának egyik napján, a délelőtti órákban egy kétlovas kocsai állott meg a k-i óra laktanyája előtt. A kocsiról a t-i kisbíró szállt le s egy hivatalos levéllel kezében az őrsiroda előtt állott Fekete István őrmesterhez sietve, mielőtt az az átvett levelet felbonthatta volna, jelentette neki, hogy aznap éjjel Babulik Mihály t-i vagyonos gazdát ismeretlen tettesek meggyilkolták és a kocségi előljáróság csendőrökét kér.

— Úgy ám! — felelé a őrmester a levelet olvasgatva. Sőt azt is írja az előljáróság, hogy már a tettest is elfogták az áldozat kocsis személyében. Ha ez igaz, úgy nem sok dolgunk lesz a nyomozással.

— Elfogtuk biz azt, — szólalt meg a kisbíró és jól összekötözve két esküdt őrizetére bizta az előljáróság. De bát tagadja, hogy ő gyilkolta volna meg a gazdáját! fejezte be a kisbíró a beszédét.

Az őrmester erre két csendőrével felszerelt és a várakozó kocsi alá Tre hajtottak egyenesen a meggyilkolt bázához.

Mint már ilyen esetben szokás, itt is nagy csoport férfi és nő állott a ház előtt s a mint a csendőrrajort meglátták, ököllel s botokkal fenyegetőzve, nagy lármával követelték, hogy agyon kell ütni, agyon kell löni, fel kell akasztani a gyilkost. Már — tudniillik — azt a szomorú, összekötözött legényt, a kit két esküdt a ház folyosóján őrzött nem annyira az elszökéstől, mint inkább a lázadó népcsoporttól.

A járőr a tömegen keresztül furakodván, gyanusítottat a két esküdtől átvette, a lármázó csoport elől a konyhába vezette s az őrmester az egyik csendőr őrizetére bizta.

Az egyik esküdt, bár az őrmester mit se kérdezett tőle még akkor az eset vagy a gyanusított felől, mégis

A legjobb órák,

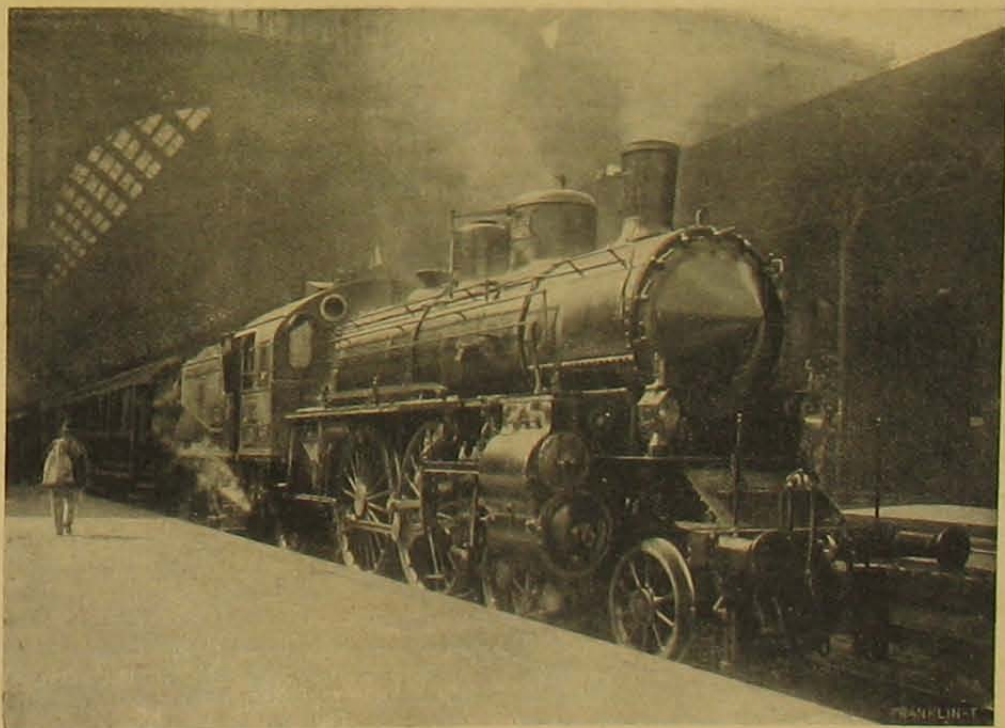
legszilárdabb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészánál Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzzék ingyen!

A huszonöt éves keleti pályaudvar.

Indul a nagy gép.

Képek a keleti pályaudvarról.

megjegyezte, hogy az a megátalkodott ember tagadja a gyilkosságot, perlig tanuk vannak rá, hogy előző este összehajszolta a gazdájával a szobájában a cselédkönyvét követelte, mikor pedig gazdája a cselédkönyv kiadását megtagadta, káromkodások és fenyegetések közt távozott el hazulról és csak reggel került elő és nem tudja vagy nem akarja igazolni, hogy az éjjelt hol töltötte.

De ha mindezekre tanuk nem is volnának — folytatta az esküdt — az is bizonyítja, hogy csak ő a tettes és nem más, mert gyufatartóját az asztalon felejtette, cselédkönyvét pedig, a melyet gazdája az asztaliókban tartott, elvitte, míg az ugyanott elhelyezve levő 700 korona érinftlenül megvan.

Az őrmester mindezeket szó nélkül ballagta végig, azután a közelükben észrevett koros nőhöz fordult, a kiről tudta, hogy a meggyilkolt gazdasszonya volt már 15 év óta a ezt kérdezte meg, hogy tud-e valamit a gyilkosságról; mikor történt és hogyan vette észre.

Ez előadta, hogy a gazda a vejével, a ki K-n a szomszéd községben lakik, előző napon egyik közeli községben országos vásárban volt és este felé kissé italosan érkeztek baba. Még mielőtt a vő kocsijával elment volna, megtörtént az öreg gazda és a saját kocsisa közti perlekedés, a minek folyamánként — mint azt az esküdt is mondta — a kocsis dühösen, fenyegetőzve eltávozott. Elhajtatott ezután a vő is, az öreg pedig nem is vacorázott, hanem megvette az ágyát s pénzét, azt a 700 koronát, a melyet a vásárban eladott két ökörért kapott, az asztaliókba tette s magára zárván a szobaajtót, lefeküdt.

Másnap reggel feltűnt neki, hogy a gazda a szokott időben nem mutatkozott és a kocsis se volt látható. Várt egy negyed, majd egy félóraig s ekkor bekopogott az öreghez, he is kiabált s mikor az erre se felelt, rosszat sejtve a szomszédokat hívta s ezekkel együtt az ablakon át megállapították, hogy az öreg meggyilkolva vérezen fekszik az ágyon s hogy a szoba végén levő ablak nyitva van. Az erről értesített községi előjáróság aztán betörtette az ajtót és ekkor vették észre, hogy a kocsis cselédkönyve hiányzik csak az asztaliókból, más egyéb ott volt minden érintetlenül. Az asztal tetején pedig ott találták a kocsis nevével ellátott gyufatartóját, a mit — valószínűleg — izgatottságában felejtett ott.

Ezeken kívül az őrmester kérdéscire még csak annyit tudott mondani az asszony, hogy az öreg gazda, a ki a háznastelken kívül 40 hold földnek és sok lábas jószágának volt tulajdonosa, az év tavaszán betegeskedvén, 70 éves koránál fogva nem bízott felgyógyulásában, ennél fogva megíratta végrendeletét, a mely szerint vagyona nagy részének haszonélvezetét ő reá hagyta, a többi — a kisebbrészt — pedig egyetlen leánya örökölte volna.

E miatt a vő megbarogudott az öregre és sem a további betegsége folyamán, sem felgyógyulása után többé felé se jöttek, csak pár héttel előbb volt otthon a fiatal asszony s úgy látszik, ennek az ösztökélésre kezdődött meg a kibékülés és ez alapon jött el a vő is a vásárból az öreghez, a hível a vásárban — mint az öreg az este említette — együtt boroztattak.

A végrendeletet az öreg felgyógyulása után is érvényben tartotta s valahol ott az asztaliókban kell lennie.

Ezután még az esküdt adta elő, hogy a kocsist aznap reggel az egyik községi kocsmában találták meg s mi-

után az addig felmerült gyanuokok alapján azt tartották a gyilkosnak és ezért tagadása daczára is őrizet alá vették.

Ekkorára megérkezett a községi orvos s ezzel együtt az őrmester és az egyik esküdt a szobába léptek, a hullát megvizsgálni és helyszíni szemlét tartani.

A hulla az ágyon feküdt nagy vértócsában. A fej jobboldali részén két — az orvos szerint baltával ejtett — nagy vágott seb tátongott, a melyen át az agyvelő megrombolása is látható volt. A balta ott volt az egyik ágy mellé támasztva s a gazdasszony állítása szerint az az öreg baltája volt és a tettes csakis a fászinból hozhatta be, mert rendszeren ott tartották.

Az őrmester előtt feltűnt, hogy a sérülések a fej jobboldali részén vannak, holott az ágy állásánál és a hulla fekvésénél fogva a baloldali részen kellett volna lenniök, annál is inkább, mert a tettes csakis a hulla lába felől, az alvóval szemben állva, mérhette rá a halálos csapásokat. Így állította ezt az orvos is. Az pedig nemcsak az orvos véleményéből, hanem a hulla helyzetéből is következtethető volt, hogy az öreg az egymásután gyorsan ejthetett két baltavágás folytán azonnal szörnyet halt, tehát kizártnak látszott, hogy megfordulhatott volna.

Fekete őrmester felvéve a baltát, próbálgatta, hogy miként ejthette a tettes a vágásokat s eközben rájött, hogy a tettes balkezes lehetett és csakis, mint balkezes, tudta oly biztonsággal kezelni a baltát.

Ez iránt mindjárt megkérdezte a gazdasszonyt, hogy a kocsis balkezes-e? De ez azt válaszolva, hogy nem az. Ezután az asztalt vették vizsgálat alá.

A gyufatartót ott találták a tetején. Vörösfeji gyufa volt benne. Ellenben az asztal mellett talált egy félben eltört gyufaszálnak fekete volt a gyújtó vége, de másrészt is, a gyufatartóban talált gyufaszára szegletes volt, míg a földön talált egy elégett és az egy eltört gyufaszára pedig sima; a miből az tűnt ki, hogy a tettes nem a gyufatartóban levő gyufát, hanem valószínűleg a saját gyufáját használta. A földön talált gyufaszálat az őrmester eltette és az asztal fiókját vették vizsgálat alá.

A fiókban össze-vissza hányva bevert minden. Az eladott ökrök ára: 700 korona ott volt hiány nélkül. A végrendeletet azonban, bár a gazdasszony egyre csak azt erősítette, hogy ott kell lenni, nem találták sehol. A többi butor, a sublót, a szekrény érintetlen volt. A cselédkönyvet se találták sehol, pedig a gazdasszony szerint, annak is az asztaliókban kellene lenni, mert az öreg ott tartotta.

Ezután az ablakdeszkát és az ablakot vette vizsgálat alá az őrmester.

Az ablakon semmiféle faszítés vagy törés nyomait nem lehetett felfedezni. A tettes pedig, mint az az ablak deszkáján jól látható apró nyers földdarabokból következtethető volt, ott jöhetett be és ott is távozott el. Erre mutattak az ablak mellett levő kanapén talált nyomok is, amelyeknek helyén szintén apró, nedves földrészecskéket találtak. A kanapé előtt a földön már egy nagyobb, mintegy 20 fillérsnyi nagyságu nedves, összenyomott földdarab került elő, amelyben az őrmester pár szem repcét és egy repcétok darabot fedezett fel. A leletet papírba csomagolta és eltette.

Ezután kívül, az ablak alját vették vizsgálat alá. Az ablak az utcára nyílt ugyan, de a házvégétől az

Ha fáj a feje

ne tévovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

amely 10 percz alatt a legmakacsabb migréint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Káspesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítással.

A keleti pályaudvar csarnoka.

Indul a vonat.

Képek a keleti pálya udvarról.

utca melletti kerítésig még körülbelül két lépésnyi terület volt, mint az faluhelyen szokásos, virágokkal bevetve. E puha talajon semmiféle nyom nem volt látható, jeleül annak, hogy a tettes nyom itt a kerítésen, hanem máshol jöhetett be és a fal melletti kemény talajon ment az ablakig. Mert, hogy az ablakon át ment be a szobába és jött ki onnan, világosan mutatta az ablak alatti falpárkáción talált két nyom, és a faltövénel talált tenyérnyi nagyságú, valószínűleg a tettes csizmájáról, de formátlanaságánál fogva inkább bocskorról levált nedves földdarab, amelyben szintén repczemag és több repczetokdarab volt látható. Olyanforma volt ez a földdarab, mintba valamely repczetartón éjjeli harmatban, nedves talajon járt egyén lábellenjáról esett volna le.

Az őrmester jól ismerte a környéket s mindjárt eszébe jutott, hogy a K-i földesurnak egész T. alá benyúló birtokrészén volt repczetvetés, a tettesnek tehát ezen a repczetartón kellett keresztül jönni s ott ragadt fel a bocskorán a nedves földdarab és a talp bajlásában egész a házig rajta maradt s ott is csak azért eshetett le, mert a fal párkányára lépve a általával együtt a bocskor is megfeszült s róla az összetaposás által megkeményedett és a sok giz-gaz által erősen összetapadt föld egydarabban levált. Eltette ezt is, a többi bűnjelhez.

Ezekután még az istállóban és az udvarban is szétnéztek, de a fáskamra, jobban mondva fészék előtt talált egy jókora akáczfadorogon kívül más említésre méltó tárgyat nem találtak. Ez a lot se tűnt volna fel az őrmester előtt, mert hiszen cselédembernek szokott ilyen fajta botja lenni, de mert az egész községben se lehetett találni egyetlen akácfát, tehát akárkié volt is, másbannon, esetleg éppen K. községből hozhatta. A kocsis azonban nem ismerte magáénak, és a gazdasszony is azt állította, hogy ilyen botot a kocsiánál sohse látott — különben is a bot egyik végén, és az oldalgalyak levágásánál észlelhető volt, hogy nem régen, esetleg pár nap óta van használatban, mert a vágások helyei egész újak voltak és legkevésbé se voltak bepiszkolódva.

Mint hogy a botnak nem akadt gazdája, s mert éppen a fásfészék mellett találták, a honnan a tettes a baltát elvitte, valószínűnek látszott, hogy a tettes hagyta ott és a gyilkosság után megfedekezett róla vagy nem volt ideje elvinni. A bűnjel közé került ez is.

Bűnjel tehát már volt elég, csak tettest kellett hozzá keresni.

Igen ám, de a kocsis csak annyit ismert be, hogy a gyufatartó az övé, a vőtől kapta azt; s hogy előző napon az istállóban pipára gnyjtván, mivel éppen ingben volt, rágyújtás után zsebre nem tehetto, bát a polezra tette fel. Hogy onnan mikor és ki vette le, azt nem tudta megmondani, de batározottan állította, hogy attól kezdve nála nem volt. De kereken tagadta azt is, hogy a gyilkosságot ő követte volna el és, hogy a cseléd könyvet és végrendeletet elvitte volna. Utóbbira — mint állította — éppen semmi szüksége nem lehetett, mert semmiképen sem volt érdekelve az örökösödésnél.

Ekkorára megérkezett K.-ból a meggyilkolt lánya és veje is — szivettépő zokogással állott a leány apja hullája mellett a könyezett a vő is a lesujtó eset látára, majd szidni, átkozni kezdte a kocsiat, mert — szerinte — csakis az lehetett a gyilkos, nem más.

Fekete őrmester ez idő alatt a kiabiróval előfogatot rendeltetett, s mikor az megérkezett, csak annyit mondott a házbelieknek és esküdteknek, hogy a bullázob ne nyuljanak, míg az előjáróság által értesített törvényességi vizagálóbizottság meg nem érkezik s nagyobb biztonság okáért és a kocsis őrizetére egyik csendőrt ott is hagyta, maga pedig a másik csendőrrel kocsiira üle — mint mondá — a tettes keresésére indul és elbajtatott.

Az összegyűlt népség előtt különösenki tűnt fel az őrmester eljárása, sőt egyesek méltatlankodtak is, hogy a tettes itt van és mégis másfelé keresi.

Fekete őrmester egyenesen K.-ba a községbázára hajtattott s a biróhoz tért be.

Ez már tudta az esetet, de mert nem tudta azt, hogy a járőr éppen T.-ből jön, mint ujságot beszélte el nekik s megemlitette, hogy a meggyilkoltnak a veje kevéssel előbb ment el a feleségével T.-be.

Fekete őrmester megdöbbenést szinelve, haligatta végig a biró közlését s minden más megjegyzés nélkül egyenesen megkérdezte, hogy ki lehet a vő kocsisa és hogy magával vitte e F.-be.

— A Hudó János lakik nála, kérem — felelte a biró — s bizonyosan itthon hagyták, mert nem láttam a kocsin mikor velök beszéltem.

— De talán csak nem azt gyanusítja az őrmester úr? — folytatta tovább a biró — hiszen talpig becsületes ember az; korcsmába se igen jár, csak néhanéha, akkor sem szokott részegeskedni, csak éppen kuglizik.

— Látta már biró úr, mikor kuglizott? — kérdé az őrmester.

— Láttam bizony nem egyszer — felelte a biró — balkézzel dob, de oly ügyesen, hogy öröm nézni. Nem is igen szeretnek vele játszani, mert mindenkit megver.

— No! ha így áll a dolog, jöjjon velünk biró úr — szólalt meg Fekete őrmester, akit a balkezes szó említése igazán meglepett — szeretnék a Jánossal beszélni. S azzal el is indultak.

Hudó Jánost az udvaron találták. S bár csütörtöki nap volt, egészen tiszta ing volt rajta. Igen meglepte a járőr megjelenése, de azért tisztességtudóan köszöntötte őket s mindjárt a gyilkossági esettel hozakodott elő, és megjegyezte, hogy gazdája feleségétől éppen odamentek. Látszott azonban rajta, hogy a beszéd nebezére esik és szeretne tulesni a társalgáson hamarosan.

— Nem a magáé ez a bot János? — kérdé az őrmester a csendőtől átvett botot felmutatva.

— De az enyém . . . azaz hogy nekem is ilyen van! — felelte a János, elharapva a hirtelen kiejtett szót — de az enyém bent van az istállóban — keresni is indult mindjárt, de bizony nem került az elő, pedig mindent tüvé tett érte.

— Ne keresse azt, János, hiszen ez a maga botja, ott felejtette az éjjel az öreg Babulik fásfészere mellett! — szolt az őrmester erélyesen a reszkető legényre — inkább adja elő azt az inget, amit ma levettél és azt a cselédkönyvet, meg a végrendeletet, a miket az öreg Babulik asztalából ellopott! folytatta tovább.

— Ha már mindent tud az őrmester úr! hát eladom! — szolt elkecserevedve a legény. Hancm akkor

A magyar királyi csendőrség szives figyelmébe!

Minden esendő, 11 óráig, ékszer, gramofon vagy bármily más cikkkel a kasszárolni. Nálam következők bevezetési: 40 kor.-ig havi 4-5 kor., 60 kor.-ig havi 5-6 kor., 80 kor.-ig havi 7-8 kor., 100 kor.-ig havi 9-10 kor., 120 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felett egyezség szerint. Az orákokat 10 évi jótállás, feltétlen tisztességes kiszolgálás. — 1 gramofon kitűnő kivitelű, 20 darabbal 10 nagydupla lemezzel, 100 (tűrel), portámentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szivesen báziloz jönek, mintán évi bérletjegyem van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa

magyar műórás és műöltvös

Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

A keleti pályaudvar érkezési oldala.]

Megérkezett a vonat.

Képek a keleti pályaudvarról.

szenvedjen ám más is, mert nem a magam kezdeményezéséből tettem, a mit tettem, hanem a gazdám bujtott fel rá és 700 koronát ígért, ha az öregot agyonütöm! — kesergett tovább a legény, miközben a jászol alól az alomból előszedegette vérrel öszefecskendezett inget, a cselédkönyvet és a végrendeletet.

— Hát az öreg kocsisának a gyufatartója hogy került magához? — kérde az örmester az elkezeredett legényt.

— A gazdám adta ide az este, ő hozta el, az istőlől, mikor tegnap az öreg gazdától eljött! — volt a válasz. A gazdám nyitotta ki az ablakot is. És ő oktatott ki arra is, hogy a gyufatartót hagyjam ott, a kocsis cselédkönyvét pedig hozzam el — folytatta a beismerést tovább. A végrendeletet is csak azért nem vette át ma reggel, mert mire bazajöttem, az asszony is ébren volt.

Ezután már kevés dolga volt az örmesternek. A vő, a felbujtó, a bizonyítékok láttára és kocsisa beismerésének hallatára, töredelmes vallomást tett, beismert mindent úgy, a mint a kocsisa elmondta; azzal indokolván meg tettét, hogy rendkívül bántotta őt az apósa ama végrendeleti intézkedése, hogy a vagyon nagyobb részének haszonélvezetét a gazdasszonyára hagyta.

Így szabadult meg a súlyos vád alól az öreg kocsisa, akit Fekete örmester T.-re való visszaérkezésük után azonnal szabadon is bocsátott. — A vőt és kocsisát pedig az illetékes kir. ügyészséghez kísérte be.

A mint látjuk, a jelen esetben az alapos bűlles és helyszini szemle s az ott talált bűnjelekből és az elvitt tárgyakból levont következtetések észszerű egybevetése vezette Fekete örmestert az oly szépen és oly rövid idő alatt kiderített szép eredményre, hogy mire a vizsgálóbizottság kiérkezett, ő már teljes eredménnyel számolbatott be, a mennyiben a teljes beismerésben levő tetteseket, a bizonyítékul beszerzett bűnjelekkel együtt átadhatta és megszabadíthatott egy — úgy szólván a legalaposabb gyanu alatt állott — egyént a súlyos vád és következményei alól.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Hogyan vadásztak a régi egyiptomiak.

Nem volt még nép, hol az állattisztelet oly magas fokon állott, mint a régi egyiptomiaknál, így természetesen, hogy a vadászat náluk meglehetősen szűk térre szorított. De a szent állatok vidékenkint mások és mások voltak, így aztán, míg pl. egyik helyen halálbüntetés nélkül nem lehetett megölni a krokodilt, a másikon valóságos hajtóvadászatokat rendeztek ellene.

Az állattisztelet eredetéről *Diodor* érdekesen ír művében. Szerinte az egyiptomiak hadseregében rettenetes rendetlenség uralkodott, mely miatt sokat kikaptak szomszédaiktól. Elbatározta egyszer, hogy állatképeket készítenek s mindegyik dandár más állatképet kap megkülönböztetésül. Az eredmény jó volt, a legteljesebb rend uralkodott ettől fogva a hadseregben, miért is törvényt alkottak, hogy azon állatokat, melynek védelme alatt állanak dandáraik, megölni nem szabad, sőt mindenki ápolni és tisztelni tartozik őket. Más elbeszélése szerint az állatkultusz eredete még régebbre vitéző vissza: Midőn az emberek állati állapotukból kivetkőztek s társas lényekké váltak, kezdetben roppant sokat harcoltak egymással és a győzők a leverteket felfalták. A gyengébb elemek ekkor szükségesnek vélték, hogy csoport-

tokba álljanak valamely ismertetőjel alatt. Később mindig több ilyen csoport alakult; ismertetőjeleik állatképek voltak. Minden csapat csak a maga állatját volt köteles tisztelni és óvni.

Nagyon is érthető, hogy ily körülmények közt a vadászat valami szerfölött nem virágzott. Igen kevés vadászatot ábrázoló egyiptomi kép maradt ránk; krokodilvadászatot ábrázoló egy sem. Vegyük hozzá, hogy Egyiptom állatvilága épen nem mondható gazdagnak.

A szent állatok ápolására külön férfiak és nők voltak rendelve. Az ápolás módja meg volt szabva. Ha valaki akarattal megölt egy szent állatot, halállal lakolt, ha akaratlanul ölt, büntetését a papok szabták ki. Az ibisz vagy ölyv megölése, bármiként történt is, halált vont maga után. Az egyiptomiak házaikban seregeesen tartottak ilyen szent állatokat s házi istenek gyanánt tisztelték őket.

Azért az egyiptomiak nagy kedvvel vadászatnak a megengedett állatokra, úgymint a nyúlra, rókára, zergére, hiénára, bivalyra és oroszlánra. A vadállatokat kis korukban elfogták, megszelidítették. Előszeretettel tartottak bázaiknál megszelidített majmokat és oroszlánokat.

Nyilakkal vadásztak, a sebzett vadakat kocsikon üldözték, esetleg agarakkal. Elterjedtségnek örvendett a hálóval való vadászat, mikor is az elfogott állatokat bekerített helyre hajtották. A vizilovat caónakokról, bárkákról támadták meg. A hiénának tört állítottak, a bivalyt és zergát hurokkal fogták. Az agarászat különösen kedves mulatságuk volt. Sok nyulat kerítették kézre agarak segítségével.

A madaraszatot igen kedvelték az egyiptomiak. Fából való sasok kis kézfegyverek voltak ügyes szerkezettel, melyekkel leütötték a madarakat. A vizekre halót terítettek ki, melyet, reá szállván valamely madár, hirtelen összehoztak. A hálóba persze mindig csalétket tettek. Mezőiken madárcafpdákat állítottak fel. Ezek közepén is csalétket helyeztek el, mint néhány képmaradvány bizonyítja a beni-i baszszani sírokban.

A vadak ritkaságának oka az erdők biánytalansága volt. Az erdők legnagyobb részét kiirtották, mert hasznosabbaknak bizonyultak a szántóföldek. Az építkezésekhez szüksége a fát külföldről is megkapták. Különben a Nilus évenkénti áradása, mely Egyiptomot úgy szólván teljesen víz alá borította, sem kedvezett az erdőségek kelutkezésének.

KÉPEINKHEZ.

Képek a keleti pályaudvarról.

Még száz esztendeje sincs, mikor nemcsak itt nálunk, hanem más országokban is nagyot nevettek az emberek arra a birre, hogy Stephenson angol mérnök a gőzvasutat feltalálta. Sőt Angolországban, a hol ez az első vasut megindult — egykoru írók szerint — még a szemtanuk nagyobb része se jósolt ennek a találmánynak valami hosszú és fényes jövőt. Ez történt 1825-ben. Ma már a technika terén való egy-egy újabb felfedezés, alig két-három év alatt, majdnem az egész világon ismertté lesz.

A vasut feltalálása idejében azonban minden oly lassan haladt, hogy az első magyar gőzvasut csak 1846-ban, tehát több mint husz év mulva a feltalálás után készült el. Ez volt a pest-váci vasut. S ime 63 év alatt, de különösen az utóbbi két-három évtized során, oly rohamosan haladt a vasutépítés nálunk, hogy míg

a pest-vidéki vasut megnyitásakor összesen nyolcz volt a közlekedő vonatok száma és az összes hazai vasutak hossza még 1848-ban is csak 174 kilométert tett ki, ma 24 óránként 1030 vonat közlekedik Magyarországon, vasuti hálózatunk hossza pedig meghaladja a tizenhétezer kilométert.

Természetes, hogy vasutaink főgőcspontja Budapest. Innen indul ki és itt összpontosul úgyszólván egész vasuti hálózatunk összfozgalma.

Ma, a helyiérdekű vasutvonalak állomásait leszámítva, három személypályaudvar van Budapesten: a nyugoti, a keleti és a déli pályaudvar s még így is alig képesek a rendkívüli forgalmat lebonyolítani. Hogy mily nagy ez a forgalom, abból is következtethető, hogy csak magából a keleti pályaudvarból, naponként reggel hat órától éjjel tizenegy óráig majdnem száz vonat indul ki s ugyanannyi érkezik oda be.

Alig van olvasóink közt olyan, a ki valaha a budapesti keleti pályaudvaron meg ne fordult volna és ne látta volna azt az óriási, lőtófutó sokaságot, azt a rendkívüli nagyszámú nyüzsző-golygó tömeget, a mely naponta ott megfordul. A jelen számunkban közreadott képeket nem is ennek ismertetésére, hanem azon alkalmából közöljük, hogy a keleti pályaudvar, a székesfőváros eme monumentális épülete, most érte meg felépítésének buszonötödik évfordulóját.

HIREK.

Agyonlőtt csendőr. Egy szűkszavú távirat közlése szerint, Szabó Balázs, iharosberényi őrsbeli csendőr, november 7-én, hajnali két órakor, egy eddig ismeretlen orrvadász által agyonlötvetett. Részletek hiányoznak.

Halálos kimenetelű szökési kísérlet. Az alsófehérmegyei Tótfaludon, október 30-án délelőtt, a metesdi őrsnek Becsán Simon cz. őrsvezető és Sándor Péter csendőrből állott járőre által, lopás büntetéseért elfogott Bolka Tótyer, tótfaludi illetőségű, 18 éves suhancz, a község határában kísérés közben, szökési szándékkal, a járőr elől, egy magas partról az Ompoly folyóba ugrott. Bolka a merész vállalkozásáért azonban életével fizetett, mert egy, a folyóból kiálló czölöpre esett és agyonzúzta magát.

Fegyveres csavargó. Ivanov Zsiván, mozsori illetőségű egyén, Macedoniából, a hol hir szerint egy rahlóbanda tagja volt, nemrégén egy szuronyos fegyverrel, karddal, forgópisztolylyal és 500 drb. élelőténynyel felszerelve visszatért és november 2-án éjjel, a titeli határban fekvő Hesz tanyán Oberst Ferencz bérest agyonlötötte. A felfegyverezett haramia, a gylkosság elkövetése után, a Sajkaskak és Dunagárdony közötti dunamenti erdőbe menekült, a hol most Incze Gábor őrmester, titeli őrsparancsnok, hat csendőrrel nyomozza.

Fogolyszabadítási kísérlet. Gurbudán József cz. őrsvezető és Acsai József csendőrből állott erdői őrsbeli járőr, október 31-én este hét órakor, a szalmármegyei Oláhgyűrűs községben Szilágyi Dániel, Koszta János és Koszta György. sulyos testi sértéssel terhelt és kikérdezés alkalmával a járőrnek ellenszegült, oláhgyűrűsi lakosokat elfogta. Járőr az elfogottakat az őrsállomás felé kísérte, miközben Oláhgyűrűs községtől egy klm. távolságban, Kojcza Flóra, oláhgyűrűsi lakos a járőr elé állva, attól Szilágyi Dániel szabadonbocsátását követelte és eközben Acsai csendőr fegyverét megragadva

azt ismételt felhívás után sem eresztette el. Gurbudán cz. őrsvezető ekkor járőrtársa védelmére, Kojcza ellen egy szuronydöfést intézett s azt derékon szurva sulyosan megsebesítette. Kojczát a járőr az első segély után az erdői kórházba szállíttatta, az elfogottakat pedig az erdői kir. járásbírósnak adta át.

Czigányok garázdálkodása. A pestmegyei Hajós községben, október 28-án éjjel kóbor cigányok háromrendbeli betörést követtek el. A többek között az ottani postahivatalba is betörték s onnan 424 K 62 fillért elloptak. Az ismeretlen irányban menekült cigányok kézrekerítése iránt széleskörű intézkedés tétetett.

Nemesség igazolása. A m. kir. belügyminiszter a folyó évi október hó 4-én kelt 118.428/1-a. számú rendeletével Dezső Sándor IV. számú csendőrkerületbeli hadapród régi nemességét igazolta.

KÜLÖNFÉLÉK

Hogy él az afrikai nő? Egy német hittérítő könyvet irt az afrikai nő életmódjáról. Szerinte az afrikai néger törzsek asszonya, nevezetesen a togói nő, abban különbözik a többi vad népfaj asszonyától, hogy náluk nemcsak a fiú-, de a leány-gyermek születését is a legnagyobb örömmel köszöntik, tehát a nőt nem tartják alsóbbrendű lénynek. Gyermeküket gondosan ápolják és nevelik. A serdültebb leányok kötényt viselnek. Keblüket gyöngyökkel ékesített könnyű vékony ruhadarab fedi, a mely a kart és a vállat teljesen csupaszon hagyja. Mint a művelt nemzeteknél, úgy az afrikai népfajoknál is korán kifejlődik a leányokban a bajlandóság arra, hogy a háztartási teendőkben anyjukban segédkezzenek. A merre csak elhatolt azokon a vidékeken a civilizáció, sehol sem tudják rávenni a már keresztény hitre tért négereket sem, hogy leányaikat a tanyai iskolába küldjék. Az anyák jó háziasszonyokat nevelnek belőlük és ez nekik teljesen elég. A legegyszerűbb és legszerényebb háztartás is sok munkát ad a nőnek. Naponként söpörnie kell az udvaron, a szobában, a konyhában és a ház tájékán. Maga gondoskodik a főzéshez szükséges tűzifa és víz beszerzéséről. A hol több fölserdült leány van a háznál, ott a nők segítenek a férfiaknak a mezei munkában. Kora hajnalban talpon vannak, magukhoz vesznek mindent, a mi a főzéshez kell és kimennek a szántóföldekre. A forró napsütés ellen kendőt vesznek a fejükre. Azt több rétre összehajtogatják, úgy hogy teljesen kibontva oltalmat nyújt az esőzés ellen is. A hét minden második napján vásár van a nagyobb községekben, a melyre minden háziasszony ellátogat bevásárlás végett. Mivel a legtöbbször odahaza háziipari cikkek készítésével is foglalkozik, a vásárláshoz szükséges pénzt könnyen meg tudjuk keresni. Az afrikaiak életét ezeken a vásárokon ismerhetjük meg legjobban. Rendesen késő estig tartanak és a vásárolók nagyrezen éjszaka vetődik haza. Ha az égboltozaton megjelenik az első csillag, sietve szedi össze minden asszony a sátorfáját, mert a batóság úgy rendelkezett, hogy azoknak az asszonyoknak, a kik legutoljára végzik el dolgukat, össze kell söpörni a vásártérlet. És ettől a kellemtelen munkától mindenki szeret megszabadulni.

Házi kigyó. Brazília némely vidékén, a hol sok a patkány, egy kigyót, az úgynevezett „giboia”-t használják azok irtására, a mely ott épen olyan közönséges háziállat mint nálunk a macska. A házi kigyó az óriás kigyó, a bon-constrictor rokona, karvastagságú és 3—4 méter hosszú. Az embert nem bántja, csak a kisebb álla-

tokat öli. Rio de Janeiro, Pernambuco és Bahia piacain 4-5 koronával árulják darabját. Nappal lustan fekszik a báz valamelyik csendes belyén, de alig hogy besötétedik, ébredni kezd és vadászni indul a báz körül. Gyorsan és nesztelenül csúszik tovább és villámgyorsasággal veti magát a patkányokra, melyeknek össze-töri a nyakgerinczét. Az apró állatokat csak megöli, de meg nem eszi. A mely házban egyszer megszokott, onnan már nem igen megy el és patkányirtó tulaj-donsága miatt igazi kincse a ház tulajdonosának.

Időjárás-változások. Gyakran hangoztatott nézet, hogy az időjárás és a böméréskleti viszonyok napjaik-ban egészen mások, mint még néhány évvel ezelőtt és különösen akkor hallani ilyesféle véleményeket, ha az időjárásban bizonyos rendellenességek mutatkoznak, vagyis, ha a tél meleg, a tavasz hideg, a nyár nedves vagy az ősz tikkasztó. A nem szakértő megfigyelőre az ilyen jelenségek természetesen nem is gyakorolhatnak más benyomást, mint azt, hogy itt olyan időjárásai rend-ellenességekkel áll szemben, a melyeknek mélyebben fekvő okaik vannak és a melyek, gyakoriságuk után következtetve, hova-tovább állandósulnak. Ám ez csak a nem szakértő megfigyelése. A tudósok megfigyelései nem egy-két é i időszakra vonatkoznak, hanem néhány évszázadra és az ilyen megfigyelésekből, mint legutóbb John Moore angol tudós vizsgálódásaiból is, az tűnik ki, hogy az időjárásai viszonyok régente is ugyanilyenek voltak és hogy legesekélyebb ok sincs aggodalomra a miatt, hogy talán már a közel jövőben valami súlyos vesze-delem fenyeget. Az évi átlag időjárás ma is ugyanaz, mint 600 évvel ezelőtt és egyelőre nincsen ok annak a föltevésére, hogy a közelebbi évtizedekben változás áll elő. Moore tanár, a ki erre vonatkozólag egy angol folyóiratban igen érdekes cikket írt. egymás mellé helyezi a 17. és 19. század valamennyi évi átlagos időjárásai adatait és az összehasonlításból megállapítja, hogy a 17. században az időjárás ép olyan változó volt, mint most. Moore továbbá kimutatja, hogy az öt évi időközök átlagos időjárásában már alig van kü-lönbség, mivel az egyik évben mutatkozó rendellenessé-geket a másik évben mutatkozó nagy szabályosság ellensúlyozza. Öt évnél nagyobb időközök átlagos idő-járása természetesen még ennél is kisebb különbségeket tüntet fel.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéz-iratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esethen válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelen-tőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködé-seknek eleje vétsésk. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

P. A. csendőr Borcsa. Ilyen intézetet nem ismerünk; de Bu-dapestben nagyon sok kóztársérz van; többek között a «Salvator kóztársérz, sebészeti, gumiárunk és betegápolási cikkek; VI. ker. Nagymező utca 4 sz.

Főleki őrsvezető Brassó. Az országgyűlési képviselőnek 4800 kor.; a miniszternek 24,000 kor.; a miniszterelnöknek 40,000 kor. évi törzsfizetése van.

T. A. csendőr. Igényjogosult altiszttel lett betöltve.

N. M. cz. őrató Budapest. Helytelenül értelmezte a vonatkozó rendeletet. Nincs elzárva előlük az előléptetés.

F. B. Egyik-másik kerületnél van; hogy éppen annál-e, azt nem tudhatjuk.

Kadár Péter nyug. őrsvezető. 1. Bármikor lép is vissza, illetékeit csorbítatlanul megkapja. 2. Már felvett nyugdíját visszatéríteni nem kell.

K. V. csendőr Baczkamadaras. Ha megvette, tulajdonába ment át, ami bennünket egyáltalán nem érdekel. A sorsjegyet nem írjuk át.

Gondolkodó. Forduljon kérelmével közvetlenül illetékes helyre.

Érdeklődő. 1. Jövédéki kihágást követ el. 2. Az őrsparancs-nok tartozik arról gondoskodni, mert megkapja az általányt reá még akkor is, ha szabadságon van is. 3. Az őrs kötelessége, mert az nem a szárnyirodához, hanem a laktanyához tartozik s az őrs veszi fel a laktanyatisztogatási általányt. 4. Szolgálati ügy.

M. őrmester Dombegyház. Nyujtsen be felebbezést az adó-felügyelőséghez.

XXX. l. Pótszárny útján. 2. Olvassa át a napilapok hirde-tési rovatait; vannak czégek, a melyek veszik, de oly olcsó ár-ban, hogy alig fizelik meg a portót.

Hegyeshalom. Az üvegek és palaczkok hitelesítési bélyege: egy körbe foglalt magyar korona, mellette a mértékhitelcsítő hivatal száma.

M. J. ca. cz. őrató. Mártonfalva. 1. Parasztfogás s egyben csalás. 2. A százados czime «tisztes». Hogy a járásőrmester ne-jét a «nagyságos asszony» czim megilleti-e, annak megállapítá-sát ezek után Őre bizzuk. 3. Szolgálati ügy. 4. Semmiféle czimen.

H. J. őrsvezető Mór. A cz. őrmesterré történt előléptetés az asszony czimén mit sem változtat.

1877. Még nem érkezett be.

P. T. csendőr Nagysomkut. Olvassa el lapunk mult évi 11. számában E. J. és f. évi 5. számában M. jelige alatt adott vá-laszunkat. Minden rendes embernek rendes az életmódja; nosü-lelésről még ne álmodják.

K. csendőr. Nem fogatosítható.

S. J. A bihartordai önkéntes tűzoltó egyesület alapszabályait nem ismerván, kérdésére nem válaszolhatunk.

T. A. Nincs igényük.

S. őrsvezető Szekszárd. Gróf Battyány Zeigmond; lakik Buda-pesten a Hungária szállodában. Vidéki lakása: Csendlak, a. p. Ferencfalva.

Érdeklődő Beszterce. Nálunk még arról szó nincs. Forasa, hogy Önök gyakran oly dolgokról vannak jól informálva, a mely-lyekről ez érdekelt irányadó körök mitsem tudnak.

D. J. Aki önnek ezt mondta tévedett; mert a vonatkozó belügyministeri rendelet minden kerületnek ki lett adva.

Akácza. Nincs követelni valója.

Sz. l. őrmester Máramarosziget. 1. és 2. A vonatkozó minis-teri rendelet világosan intézkedik. 3. Még annyira nem tartunk.

E. őrmester Stonfa. A mezőrendőri törvény 93. §-a szerint kihágást követ el az, a ki másnak földtől el nem választott ter-méket jogosulatlanul teszeti, levágja, vagy ellopja, anonyiben a dolog értéke a 60 koronát meg nem haladja, ha csak az eset a btk. 336 §-a alapján büntettet nem képez. A btk. 421. §-a pedig a földtől el nem választott termék felhasználásait minősíti vétségeknek. Ezen vétség fogalma alá tartozik tehát azon eset, melyben a gulya, vagy nyáj tulajdonosa, vagy pásztora gulyá-jával, vagy nyájával másnak mezejét, vagy legelőjét megszállva, azt lesten, tudva, hogy erre jogosítva nincs Aunak eldöntésénél te-bát, vajjon a függő termékeknek a jogosulttól való jogtalan elvonása lopás, vagy a 421. §-ban körülírt vétséget képezi-e, azon körülmény határoz, vajjon a termékek elválasztása által állott-e elő ingó dolog vagy sem. E szerint lopást követ el, ki az idegen rétről a füvet lekaszálja és elhordja; ki ellenben a füvet marháival legelteti, a 421. §-ban megjelölt vétséget követi el. Megkiváncsítatik, hogy a kár öt forintot túlhaladja, mert el-lenkező esetben a eszelekmény rendőri kihágást képez. (A Coria által 1883 december 31-én 29. sz. a hozott teljes ülési dönt-vénye.) Helytelen volt tehát a leírt esetet a járásbírószághoz fel-jelenteni.

HIVATALOS RÉSZ.

Örsáthelyezés.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület győri szárnyának területén, a hajmáskéri örs, 1909 okt. 25-én, Almádiha helyezettett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Előléptettek:

1909 november hó 1-ével:

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Szalai Mihály, Mibály János, Bognár Izidor, Imre Zeigmond, Csölle Péter, Simon János II. és Simánszki Ádám örsvezetők, *czimzetes örmesterekké*;

Szabó Béla, Szeidl József, Töke Lajos és Koletár András cz. örsvezetők, *örsvezetőkké*;

az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

Antal Vincze, Szabó Károly, Kovács István II., Kakas Sándor, Markó Kálmán, Futák Bertalan, Balog Gyula I., Fitos József, Párizs István, Sebény Bertalan, Nekanovics Simon, Skandera János, Hajdu György, Rác Mihály, Hilák Ferencz, Németh Alajos, Fehér Gyula, Nemez Ágoston, Novák István, Cziglán János, Kmety József és Gubás József csendőrök, *csendőr cz. örsvezetőkké*.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályú katonai szolgálati jellel elláttattak:

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Juhász András, Ludányi József járásörmesterek 1909 október 6-án és Paulik János járásörmester 1909 október 7-én, Gálik Tamás törzsörmester 1909 okt. 23-án, Hegyi Jakab járásörmester 1909 okt. 26-án.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Imre Dénes járásörmester 1909 október 1-én.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel elláttattak:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Bagyó Antal, Rebreán Péter cz. örmesterek, Bíró György örsvezető, Kovács Zeigmond cz. örsvezető és Hideg Márton csendőr cz. örsvezető 1909 okt. 19-én, Benedek József csendőr czimz. örsvezető 1909 október 20-án.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Zupkó Lajos és Farkas József cz. örm. 1909 okt. 5-én, Keresztély Domokos, Huszár József, Balogh Sán-

dor és Szabó Gábor cz. örm., Tóth György, Merkovszky András, Szabó József IV., Balla Mihály, Bíró István, Czigler László, Péterfi Péter és Pályi Sándor cz. örsv., Komlósi József, Lajtos Vendel és Gróza János csendőr cz. örsv. 1909 okt. 6-án, Nyikus Mihály cz. örsv. 1909 okt. 7-én, Soós János cz. örsv. 1909 okt. 23-án, Winkler Károly és Tusa Géza czimz. örmesterek 1909 okt. 28-án.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Dán Ferencz cz. örm. 1909 okt. 5-én, Buchta István, Hübne Vilmos, Baronits József és Kulcsár József cz. örm., Hári József II. és Janek József örsv., Kubik János, Madarász Dávid, Gicz Elek és Sámuel János csendőr cz. örsv. 1909 okt. 6-án, Márkus József czimz. örm. és Figler András örsv. 1909 okt. 7-én, Farkas István III. örsvezető 1909 október 28-án.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Ferencz Lajos cz. örm., Segesvári József örsv., Jakab Miklós czimz. örsv., Kürtös Jeremiás és Feleki Miklós csend. cz. örsv. 1909 okt. 6-án.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Szücs Sándor cz. örm., Dobos Illés cz. örsv. és Sohajda Manó csendőr cz. örsv. 1909 okt. 5-én, Gincsey György örsv., Balk Gábor, Terebesi István és Singer András cz. örsv. 1909 okt. 6-án, Bodó Ferencz, Vincze Béla örsv. és Duj János cz. örsv. 1909 október hó 7-én.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter ur a folyó évi szeptember hó 3-án kelt 110,837/V-b. számú rendeletével, a m. kir. III. számú csendőrkerület állományába tartozó Huber Ferencz törzsörmesternek hosszas csendőrségi szolgálata alatt, különböző alkalmazásokban tanúsított kiváló buzgósága, kötelességhü, lelkiismeretes és eredményes működéseért, 400 korona pénzzutalmat adományozott.

Életmentési jutalomdíj.

A m. kir. belügyminiszter ur a folyó évi szeptember 25-én kelt 80,740/V-a. számú rendeletével, a m. kir. III. számú csendőrkerület állományába tartozó Paska Sándor csendőr cz. örsvezetőnek, egy ember életének a tűzhaláltól való megmentéséért, 50 korona életmentési jutalomdíjat adományozott.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Négyesi Gyula, Fűzes András, Boldizsár János, Gál Sándor, Gergely Gyula, Rozor Benjamin, Ábrám Áron, Oliás János és Aczél Antal, továbbá

Van szerencsém szíven figyelmet felhívni gyógyszeriarám alatt felsorolt és kiadott készítményeire.
Hercegnő-krém a legjobb kés- és arcszínemítő kenőcs pár napi használat után szépítő, májra, pórszínemítő elmulaszt. A barna arcabőrű bőrfőrről teszi. Egy doboz ára 1 K. **Hercegnő-szappan**. Igén finom illatú teljesen ártalmatlan szappan. 1 db ára 80 fillér. **Hercegnő fogvász.** Igén kellemes zamatoú száj- és fogvász. pár cseppet véve egy pohár vízre, a száj és fogak ápolásához nélkülözhetetlen. Egy üveg ára 70 fillér. **Hercegnő körömszínemítő** folyadék. 3 nap alatt a legdurvább kezűt a puhává, bárszínemítővé teszi, a felrepedezett kezűt 1-2-szeri bekendő után meggyógyítja. 1 üveg ára 60 fillér. **Haj- és bajuszfestő** folyadék. Egy teljesen biztonságos szar és haj-, bajusz-, vagy szakál-festésre. A megfestett haj vagy bajusz a legrosszabb mosásig sem változtatja színét. Egy adag 2 üveg ára 4 K. **Cocain** fog-

csoppok. A legherecsbb fogfájást azonnal megszünteti. 1 üveg ára 70 f. **Paggybalzsam**. Egy párszori bekendőre a legfájdalmasabb fagyásanatot is elmulasztja. 1 üveg ára 1 K. **Csola** mell- és tüdő-tés. Kíváncsú, rekedtség, nehézlégzés ellen. Egy felvétel, mint gyermeknek igen ajánható. 1 doboz ára 40 f. **Tyukzeremirtő** tapasz. Biztos hatáson szer tyukzerem és bőrkeményedés ellen, alkalmazás, igen kényelmes, mert finom bárszínemítőre van felkenve. 1 boríték 30 fillér. **Szabad-ságrheuma** szesze. A legherecsbb szagrafájást is azonnal megszünteti. Összetételbe hasonlít a Miracofinhez. 1 üveg ára 70 fillér. **Szabad-ság** migrén-pasztilla. Biztos hatáson szer fejfájás ellen, azonnal megszünteti bármely ájaldalmat. u. m. fog, fül, derék vagy láb hasogatást. 1 üveg csé 20 db 1 kor. 20 fill.

ESZTERGÁN BÉLA Szabad-ság gyógyszerárca, Bpest, VI., Hangárca ut 87.

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Péter László, Lakatos Ferencz, P. Tóth János, Győrvári Sándor, Balassa Sándor, Utasi Gábor, Hurczán Miklós, Török Sándor, Nagy Imre, Csizmás Páskál, Vigh János, Csapó Ferencz, Kolozsvári Lajos, Martyn Tivadar, Gogán János, M. Szilágyi Sándor, Takács Mihály, Vincze Lajos, Petró József, Osán Pál, Koszorus Mihály, Száva György és Papp János csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Németh Mézes örv., Kiss Máriaival, 1909 okt. 10-én, Kunágotán.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Pál Mihály cz. örv., Gulyás Máriaival, 1909 szept. 26-án, Tápiósápon.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Szkurka János csendőr cz. örsvezető, Munteán Irén Amáliával, 1909 okt. 16-án, Gácsan.

Höbne Vilmos cz. örm., Kovács Annával, 1909 szept. 27-én, Garamkövesden.

Vass Ferencz cz. örv., Kőszegi Saroltával, 1909 okt. 14-én, Bazinban.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Billes János örm., Gáspár Zeuzsannával, 1909 okt. 2-án, Prázmáron.

Szakács Mézes cz. örm., Győrfi Zeuzsannával 1909 szept. 18-án, Székelykeresztúron.

László Lajos cz. örv., Imre Bertával, 1909 szept. 30-án, Szépvízen.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Szikora István örv., Szabó Károlinával, 1909 szept. 26-án, Nagykállón.

Kánya János örv., Üveges Veronkával, 1909 okt. 9-én, Hoeszupályiban.

PÁLYÁZATOK.

Egy irodatiszti állás a nagyenyedi pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiszkolai osztály. Pénzügyi irodatiszti vizsga. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények a nagyenyedi pénzügyigazgatósághoz 1909. évi december hó 1-ig.

Egy irtóki állás Temes vármegye vereszi és vingai járásánál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 480, illetőleg 320 korona. Négy középiszkolai osztály. Temes vármegye főispánjához címzett kérvények Temes vármegye alispánjához 1909. évi nov. hó 30-ig.

Egy irtóki állás a felsővisi kir. járásbíróaságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. 6 havi próbaszolgálat. Négy középiszkolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a máramaros-szigeti kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi november hó 26-ig.

Egy irtóki állás a csikszereclai kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiszkolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a csikszereclai kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi november hó 24-ig.

Két közfegyőri állás a márianosztrai kir. orsz. letartóztatási intézetnél. Kezdő fizetés 600 korona. Természetbeni lakás és részben egyenruha. 84 dekagramm napi kenyérférfajárándóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Gazdasági szolgálatot igazoló bizonyítvány. Nős állapot. A kinevezendő köteleessége lesz mezőgazdasági (béresi) teendőket végezni. Kérvények a márianosztrai kir. orsz. letartóztatási intézet igazgatóságához 1909. évi december hó 1-ig.

Egy hivatalozolgai állás az alsólabasi adóhivatalnál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapestvidéki pénzügyigazgatósághoz 1909. évi november hó 25-ig.

Egy hivatalozolgai állás a budapesti kir. magyar tudományegyetem II. számú klinikájánál. Kezdőfizetés 700 korona. Ruhailletmény 100 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. A számolás elemeiben való jártasság. Az asztalos mesterségben való jártasság. Próbaszolgálat. A Rector Magnificushoz címzett kérvények az egyetem rectori hivatalához 1909. évi november hó 2-ig.

Egy hivatalozolgai állás az ökörmezői kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 korona vagy természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a máramaros-szigeti pénzügyigazgatósághoz 1909. évi november hó 21-ig nyújtandók be.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... *Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.* ...

Szíves tudomásul, hogy Honv. miniszter ur önagyméltósága által legújabbán kiadott körrendelet szerinti Közgazdálkodási pótllékban jelzett összes nyomtatványok és könyvek, teljesen a hivatalos minták és utasítás értelmében készítve füzetekben valamint külön ívekben is, raktárunkon már készen kaphatók. Kérjük h. rendeléseiket.